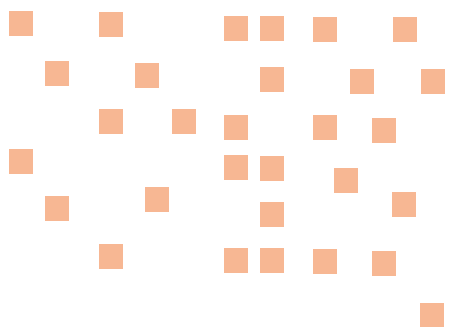

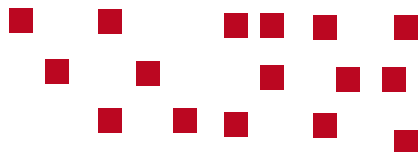
WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i ludności
cywilnej na Wybrzeżu Kości Słoniowej.

DPU-WIKP-424/445/2023
09.11.2023

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa na Wybrzeżu Kości Słoniowej.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: 30 mln

Skład etniczny: Akan 28,9%, Voltaïque / Gur 16,1%, Mande Północni 14,5%, Kru 8,5%, Mande Południowi 6,9%, bez określonej przynależności etnicznej 0,9%, ludność napływowa 24,2%

Skład religijny: muzułmanie 42,9%, katolicy 17,2%, ewangelicy 11,8%, metodyści 1,7%, pozostałe wyznania chrześcijańskie 3,2%, animiści 3,6%, inne 0,5%, bez określonej przynależności religijnej 19,1%. Większość ludności napływowej stanowią muzułmanie (72,7%). Chrześcijanie stanowią 17,7%.^[1]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Zgodnie z obowiązującą od 2016 r. Konstytucją, Wybrzeże Kości Słoniowej (WKS) jest republiką prezydencką.^[2] WKS powstało na bazie dawnej kolonii francuskiej. W 1958 r., w wyniku referendum stało się autonomiczną republiką w ramach Wspólnoty Francuskiej, a dnia 07.08.1960 r. uzyskało pełną niepodległość i przystąpiło do ONZ.^[3]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

12 okręgów (districts): Bas-Sassandra, Comoe, Denguele, Goh-Djiboua, Lacs, Lagunes, Montagnes, Sassandra-Marahoue, Savanes, Vallee du Bandama, Woroba, Zanzan i 2 okręgi autonomiczne Abidjan (stolica biznesowa) i Yamoussoukro (stolica – siedziba parlamentu).^[4]

¹ CIA, The World Factbook, Cote d'Ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

² CIA, The World Factbook, Cote d'Ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

³ PWN, Wybrzeże Kości Słoniowej, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Wybrzeze-Kosci-Sloniowej-Ustroj-polityczny;4575744.html>

⁴ CIA, The World Factbook, Cote d'Ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

Okręgi (dystrykty) dzielą się na regiony, a te z kolei na departamenty, a następnie na podprefektury. Podprefektury składają się z wiosek, które z kolei mogą tworzyć gminy (communes).^[5]

Mapa. Podział administracyjny Wybrzeża Kości Słoniowej ^[6]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Od 4 grudnia 2010 r. głową państwa jest **Alassane Dramane Ouattara**. Prezydent jest wybierany w wyborach powszechnych na 5 lat. ^[7]

Ostatnie wybory prezydenckie, które odbyły się w dniu 31 października 2020 r., zostały w dużej mierze zbojkotowane przez opozycję. **Affi N'Guessan**, przewodniczący Frontu Ludowego Wybrzeża Kości Słoniowej (fr. Front Populaire Ivoirien – FPI), był

⁵ Wikipedia, Subdivisions of Ivory Coast, https://en.wikipedia.org/wiki/Subdivisions_of_Ivory_Coast

⁶ Wikimedia Commons, File:Côte d'Ivoire, administrative divisions - de - colored2.svg, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:C%C3%B4te_d%27Ivoire,_administrative_divisions_-_de_-_colored2.svg

⁷ CIA, The World Factbook, Cote d'ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

jednym z zaledwie trzech kandydatów, którym pozwolono startować przeciwko Ouattarze.^[8]

Zwycięzca wyborów – Alassane Ouattara zdobył 94,3% głosów.^[9]

Rząd i premier. Władzę wykonawczą sprawuje rząd, na którego czele stoi premier powoływany przez prezydenta.^[10] Urząd premiera sprawuje **Robert Beujre MAMBE**.^[11]

Parlament i wybory parlamentarne. Dwuizbowy Parlament Wybrzeża Kości Słoniowej składa się z Senatu (99 mandatów), który został utworzony na mocy konstytucji z 2016 r. oraz Zgromadzenia Narodowego (255 miejsc).^[12] Członkowie Zgromadzenia Narodowego są wybierani bezpośrednio na pięcioletnią kadencję. Spośród 99 członków Senatu 66 jest wybieranych pośrednio przez Zgromadzenie Narodowe i członków rad lokalnych, natomiast 33 członków mianuje prezydent. Kadencja Senatu również wynosi 5 lat.^[13]

Ostatnie wybory do Zgromadzenia Narodowego miały miejsce dnia 6 marca 2021 r.^[14] Zwyciężyła je partia rządząca Rassemblement des houphouëtistes pour la démocratie et la paix (RHDP), która zdobyła 58% głosów w wyborach parlamentarnych (167 z 255 mandatów), wzmacniając tym samym prezydenta Alassane Ouattarę w realizacji jego programu politycznego. Większość pozostałych mandatów zajęli kandydaci niezależni. Następne wybory są planowane na marzec 2026 r.^{[15][16]}

SYSTEM PRAWNY

Prawo cywilne wzorowane jest na francuskim kodeksie cywilnym.^[17]

⁸ Freedom House, Freedom in the World 2021 - Côte d'Ivoire, 03.03.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2046505.html>

⁹ CIA, The World Factbook, Cote d'ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

¹⁰ Freedom House, Freedom in the World 2021 - Côte d'Ivoire, 03.03.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2046505.html>

¹¹ Freedom House, Freedom in the World 2021 - Côte d'Ivoire, 03.03.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2046505.html>

¹² CIA, The World Factbook, Cote d'ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

¹³ Freedom House, Freedom in the World 2021 - Côte d'Ivoire, 03.03.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2046505.html>

¹⁴ CIA, The World Factbook, Cote d'ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

¹⁵ Freedom House, Freedom in the World 2021 - Côte d'Ivoire, 03.03.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2046505.html>

¹⁶ Reuters, Ruling RHDP party wins majority in Ivory Coast's parliamentary election, 07.03.2021, <https://www.reuters.com/world/ruling-rhdp-party-wins-majority-ivory-coasts-parliamentary-election-2021-03-07/>

¹⁷ CIA, The World Factbook, Cote d'ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

KARA ŚMIERCI

Wybrzeże Kości Słoniowej należy do krajów, których prawo nie przewiduje kary śmierci za żadne przestępstwo. Kara śmierci została zniesiona w 2000 r. ^[18]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa na Wybrzeżu Kości Słoniowej polepszyła się znacznie od zakończenia wojny domowej w 2011. ^[19] Na terenie WKS nie przebywają wojska innych krajów. Nie działają również zorganizowane ugrupowania zbrojne. Zdarzają się niewielkie starcia na tle etnicznym między grupami uzbrojonej młodzieży, niekiedy prowadzące do pojedynczych ofiar wśród cywilów. ^[20]

Na terenie Wybrzeża Kości Słoniowej istnieje zagrożenie ze strony organizacji terrorystycznych, które działają w innych krajach regionu. Główne zagrożenie terrorystyczne na Wybrzeżu Kości Słoniowej pochodzi ze strony fundamentalistycznych organizacji islamskich, działających w regionie Sahelu ^[21], m.in. ugrupowania islamistycznego o nazwie Katiba Macina (podlegającego Jama'a Nusrat ul-Islam wa al-Muslimin' – JNIM), które dokonało kilku zamachów i porwań w 2020 i 2021 r. ^[22] Jednak od tego czasu zagrożenie znacząco zmalało dzięki środkom bezpieczeństwa, podjętym przez władze WKS. ^[23]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Brak jest informacji na temat ustawodawstwa specjalnego obowiązującego obecnie na terytorium Wybrzeża Kości Słoniowej.

WPŁYW KONFLIKTU NA SYTUACJĘ LUDNOŚCI CYWILNEJ

Nie dotyczy (ze względu na brak konfliktu zbrojnego).

¹⁸ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2022, 16.05.2023, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/6548/2023/en/>

¹⁹ Garda 24, Ivory Coast, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/cote-divoire>

²⁰ ACLED, Ivory Coast, 01.01.2022-31.12.2022, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

²¹ CIA, The World Factbook, Cote d'Ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire>

²² ACLED, Ivory Coast, 01.01.2020 – 31.07.2021, Battles, Remote violence, Violence against civilians, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

²³ International Crisis Group, Keeping Jihadists Out of Northern Côte d'Ivoire, 11.08.2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2095706/b192-northern-cote-divoire.pdf>

RODZAJE ZAGROŻEŃ DLA CYWILÓW ZWIĄZANYCH Z KONFLIKTEM

OFIARY DZIAŁAŃ WOJENNYCH

Na podstawie dostępnych informacji nie stwierdzono tego typu zagrożeń.

OFIARY DZIAŁAŃ PARTYZANCKICH

Na podstawie dostępnych informacji nie stwierdzono tego typu zagrożeń.

OFIARY DZIAŁAŃ ODWETOWYCH

Na podstawie dostępnych informacji nie stwierdzono tego typu zagrożeń.

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU

Nie dotyczy (ze względu na brak konfliktu zbrojnego).

PRZEMOC WOBEC LUDNOŚCI CYWILNEJ NIEZWIĄZANA Z KONFLIKTEM

TERRORYZM

Nie zanotowano żadnych incydentów o charakterze terrorystycznym na przestrzeni 2022 i 2023 r. ^[24]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA

Sporadycznie dochodzi do przypadków porwań i pozaprawnych egzekucji. 1 grudnia 2022 r. nieznani sprawcy uprowadzili troje dzieci z jednej ze szkół na przedmieściach Abidżanu. Całej trójce udało się uciec. Zanotowano sporadycznie przypadki samosądów oraz nadużywania przez policję przemocy w stosunku do osób popełniających drobne przestępstwa. ^[25]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Protesty i demonstracje mają często miejsce w WKS. Publiczne protesty i wydarzenia, które przyciągają duże grupy ludzi, mogą przybrać gwałtowny, pełen przemocy charakter. Przykładowo 12 października 2022 r. w miejscowości Kokoumbo grupa uzbrojonej młodzieży oraz górników starła się z oddziałami ochrony kopalń, gdy ta ostatnia próbowała zlikwidować nielegalne miejsca wydobywania.

²⁴ ACLED, Ivory Coast, 01.01.2020 – 31.07.2021, Battles, Remote violence, Violence against civilians, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

²⁵ ACLED, Ivory Coast, 01.01.2022 – 27.07.2023, Violence against civilians, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

W zamieszkach zginęło 5 osób, a 22 zostały ranne. Wzmocniono ochronę i udało się przywrócić spokój. W 2023 r. protesty miały pokojowy charakter. ^[26]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Przemoc, w tym z użyciem broni, pozostaje rozpowszechniona na przedmieściach Abidżanu. Poza miastem często dochodzi do napadów z bronią w ręku wzdłuż dróg oraz na terenach wiejskich. ^[27]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Jakkolwiek konstytucja i prawo Wybrzeża Kości Słoniowej, nie zapewniają wprost swobody przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji czy repatriacji, rząd generalnie respektuje te zasady, jednak na niektórych obszarach nadal występują nieregularne punkty kontrolne, gdzie służby bezpieczeństwa wymuszają na przejeżdżających nieformalne opłaty. ^[28]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Podobnie jak inne kraje Afryki, od 1960 r. WKS doświadczyło gwałtownej urbanizacji i napływu ludności ze wsi do miast. Obecnie ponad połowa mieszkańców żyje w miastach. Dzięki tradycji małżeństw egzogamicznych, kobiety częściej niż mężczyźni zmieniają miejsce zamieszkania. Gwałtowny napływ ludności generuje tworzenie się ubogich przedmieść i skutkuje rosnącym ubóstwem miejskim. ^[29]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Na Wybrzeżu Kości Słoniowej nie notuje się zjawiska przymusowych wewnętrznych przesiedleń. ^[30]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Wybuch przemocy po zakwestionowanych wyborach w 2010 r. spowodował falę uchodźców (około 250 tys.), którzy udali się do Liberii, również ogarniętej konfliktem.

²⁶ ACLED, Ivory Coast, 01.01.2022 – 27.07.2023, Violence against civilians, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

²⁷ Garda 24, Ivory Coast, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/cote-divoire>

²⁸ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Cote d'Ivoire, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089133.html>

²⁹ Integral Human Development, Country Profile Ivory Coast, <https://migrants-refugees.va/country-profile/ivory-coast/>

³⁰ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Cote d'Ivoire, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089133.html>

Jednakże od 2012 r. ludność WKS zaczęła powoli powracać do domów. Obecnie nie notuje się nowych fal migracji międzypaństwowych.^[31] Według danych z 2021 r., w Liberii nadal przebywało około 24 tys. osób z WKS.^[32] W 2022 r. repatriowano w sumie ponad 20 000 osób, najwięcej z Liberii, Ghany i Gwinei.^[33]

PODSUMOWANIE

Wybrzeże Kości Słoniowej jest republiką prezydencką, która uzyskała niepodległość w 1960 r. Od zakończenia wojny domowej w 2011 r., sytuacja bezpieczeństwa w tym kraju pozostaje stabilna. Na terytorium Wybrzeża Kości Słoniowej nie toczy się aktualnie żaden wewnętrzny ani międzynarodowy konflikt zbrojny. Nie istnieje powszechne zagrożenie życia dla ludności cywilnej.

Kara śmierci nie jest orzekana ani wykonywana w Wybrzeżu Kości Słoniowej.

³¹ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), UNHCR Submission on Côte d'Ivoire: 33rd UPR Session (05/2019), <https://www.refworld.org/docid/5ccabbfa7.html>

³² Integral Human Development, Country Profile Ivory Coast, <https://migrants-refugees.va/country-profile/ivory-coast/>

³³ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), w: ReliefWeb: Côte d'Ivoire: Situation du Rapatriement Volontaire; 25 décembre 2022, 28.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2089944/22+Decembre+2022+UNHCR+CIV+Dashboard+VolRep+%281%29.pdf>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED, Ivory Coast, 01.01.2020 – 31.07.2021, Battles, Remote violence, Violence against civilians, <https://acleddata.com/dashboard/ivory-coast/>
2. ACLED, Ivory Coast, 01.01.2022 – 27.07.2023, Violence against civilians, <https://acleddata.com/dashboard/ivory-coast/>
3. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2022, 16.05.2023, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/6548/2023/en/>
4. CIA, The World Factbook, Cote d'Ivoire, 01.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/cote-divoire/>
5. Freedom House, Freedom in the World 2021 - Côte d'Ivoire, 03.03.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2046505.html>
6. Garda 24, Ivory Coast, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/cote-divoire>
7. Integral Human Development, Country Profile Ivory Coast, <https://migrants-refugees.va/country-profile/ivory-coast/>
8. International Crisis Group, Keeping Jihadists Out of Northern Côte d'Ivoire, 11.08.2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2095706/b192-northern-cote-divoire.pdf>
9. PWN, Wybrzeże Kości Słoniowej, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Wybrzeze-Kosci-Sloniowej-Ustroj-polityczny;4575744.html>
10. Reuters, Ruling RHDP party wins majority in Ivory Coast's parliamentary election, 07.03.2021, <https://www.reuters.com/world/ruling-rhdp-party-wins-majority-ivory-coasts-parliamentary-election-2021-03-07/>
11. UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), UNHCR Submission on Côte d'Ivoire: 33rd UPR Session (05/2019), <https://www.refworld.org/docid/5ccabbfa7.html>
12. UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), w: ReliefWeb: Côte d'Ivoire: Situation du Rapatriement Volontaire; 25 décembre 2022, 28.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2089944/22+Decembre+2022+UNHCR+Dashboard+VolRep+%281%29.pdf>
13. US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Cote d'Ivoire, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089133.html>
14. Wikimedia Commons, File:Côte d'Ivoire, administrative divisions - de - colored2.svg, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:C%C3%B4te_d%27Ivoire_administrative_divisions_-_de_-_colored2.svg
15. Wikipedia, Subdivisions of Ivory Coast, https://en.wikipedia.org/wiki/Subdivisions_of_Ivory_Coast